

«Червоні прапорці» у розвитку дітей раннього віку

Підготувала Олена ПЕТРЕНКО, фахівець-консультант
КУ «Інклюзивно-ресурсний центр»
Глухівської міської ради Сумської області

«Червоні прапорці» у розвитку дітей раннього віку – це ознаки можливих затримок у розвитку, на які батькам варто звернути увагу.

Поява сигналів не є діагнозом, але вказує на необхідність консультації спеціаліста (педіатра, невролога) для раннього втручання та підтримки.

6-9 місяців:

- дитина не посміхається;
- дитина не белькоче;
- дитина не реагує на джерело звуку;
- дитина не повертається з боку на бік;
- дитина не тягнеться та не тримає іграшки;
- руки дитини напружені та стиснуті;
- дитина не утримує голову та плечі, коли лежить на животі.

9-12 місяців:

- ✓ дитина не жестикулює руками;
- ✓ дитина не белькотить склади (напр. ба-ба, ма-ма);
- ✓ дитина не реагує емоційно на музику;
- ✓ дитина не реагує на гучні звуки;
- ✓ дитина не проявляє інтерес до іграшок;
- ✓ дитина не сидить без підтримки.

1-1,5 роки:

- ❖ немає зорового контакту;
- ❖ дитина не реагує на знайомі обличчя;
- ❖ дитина не грає у найпростіші ігри;
- ❖ дитина не відгукується на ім'я;
- ❖ дитина не реагує на знайомі слова;
- ❖ дитина не імітує звуки тварин, елементарні рухи;
- ❖ дитина не може жувати тверду їжу;
- ❖ дитина не намагається сказати перші слова та фрази.

1,5-2 роки:

- дитина не реагує на прохання;
- дитина не цікавиться іграшками;
- дитина немає інтересу до навичок самообслуговування (вмивання, одягання, їжа);
- дитина не робить жесту прохання;
- дитина не впізнає елементарні побутові предмети;
- у дитини відсутній інтерес до гри і взаємодії з іншими дітьми.

3 роки:

- дитина не цікавиться іграми з іншими дітьми;
- дитина не використовує прості речення;
- дитина має труднощі з навичками самообслуговування (вмивання, одягання, їжа); дитина не одягається самостійно;
- дитина не їсть сама ложкою або виделкою;
- дитина не розуміє призначення предметів;
- дитина не грає в активні та рольові ігри (напр. піжмурки)
- дитина не виконує прохання дорослого.

Послуга раннього втручання

Послуга раннього втручання охоплює усі сфери розвитку дитини:

- ❑ фізичний розвиток: моторика (велика та дрібна), здоров'я, сенсорна інтеграція
- ❑ когнітивний розвиток: мислення, навчання, вирішення проблем
- ❑ мовленнєвий розвиток: сприйняття мови, експресія, спілкування
- ❑ соціально-емоційний розвиток: взаємодія з іншими, розпізнавання та вираження емоцій, саморегуляція
- ❑ адаптивні навички: самообслуговування (їжа, одяг, гігієна).
- ❑ профілактика та мінімізація наслідків: послуга раннього втручання не лише корегує наявні порушення, але й прагне запобігти виникненню вторинних проблем (наприклад, соціальної ізоляції, поведінкових труднощів, відставання у навчанні).

Шановні батьки!

Якщо у Вас є сумніви з приводу розвитку Вашої дитини, будь ласка, зверніться до Вашого сімейного лікаря, лікаря-педіатра, чи невропатолога.

**Дякуємо
за увагу!**